

MAITDES

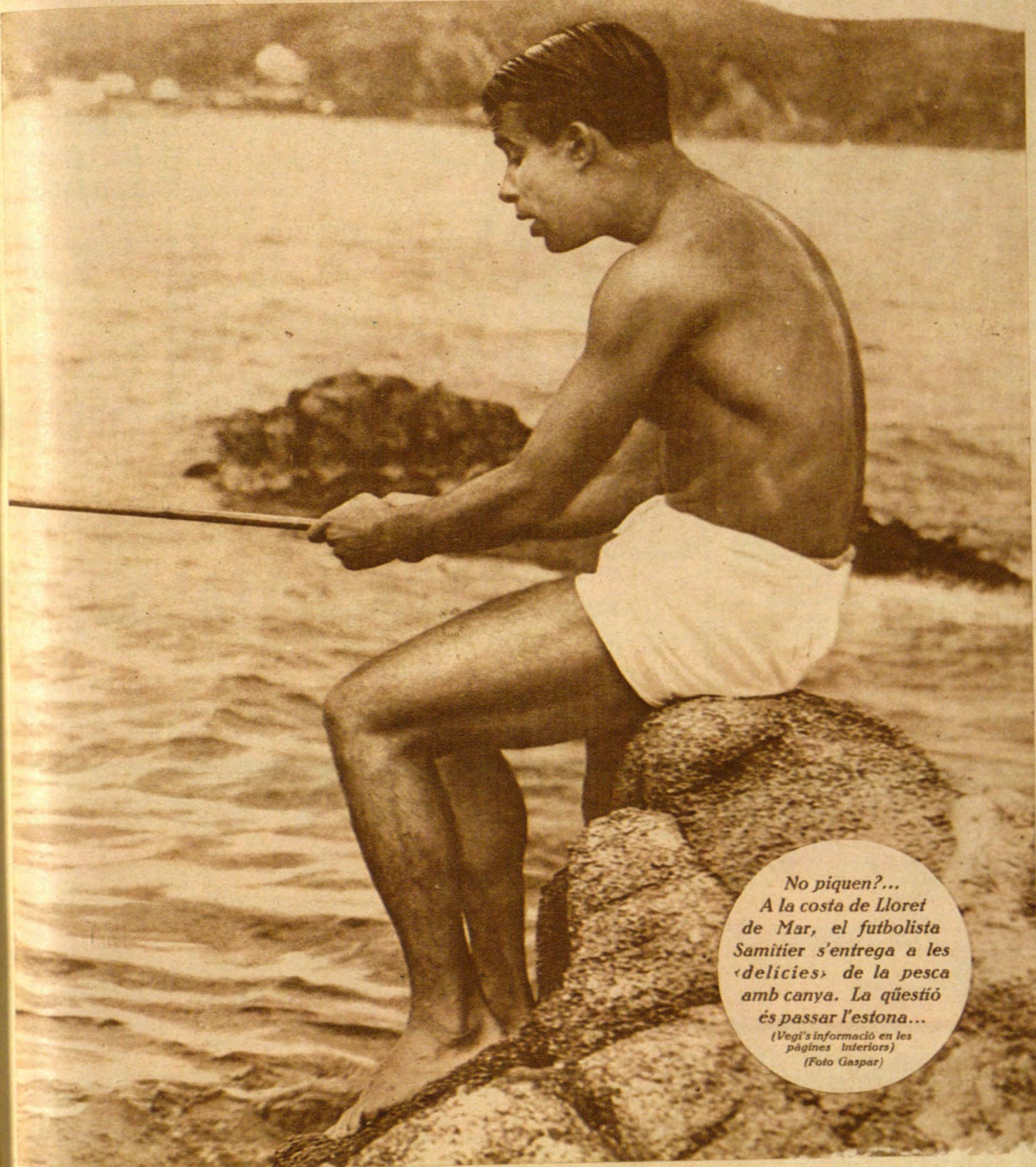
40
CETS.

Any I • Núm. 10

13 d'agost 1930

SEMANARI GRÀFIC D'ACTUALITATS BARCELONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ LLIBRERIA CATALONIA PLÇA CATALUNYA 17

No piquen?...
A la costa de Lloret
de Mar, el futbolista
Samitier s'entrega a les
«delícies» de la pesca
amb canya. La qüestió
és passar l'estona...

(Vegi's informació en les
pàgines interiors)

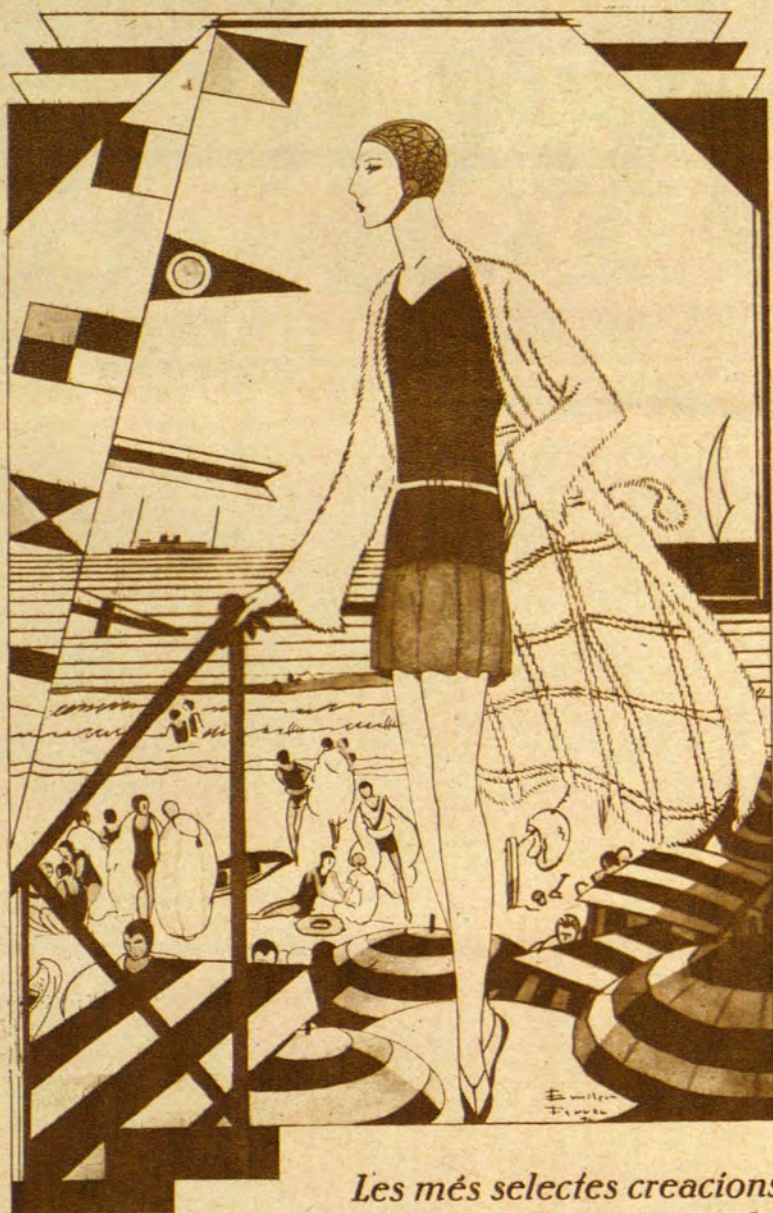
(Foto Gaspar)

La Comissió de festes de Sant Roc, de la Plaça Nova i carrers de l'entorn, ens comunica que, aquest any, del dia 15 al 18 d'aquest mes, es celebraran les festes populars que havien estat suspeses des de l'any 1923 i després d'aquesta data, solament es guarnia la Capella del Sant, on es rebien les ofrenes dels fidels que havien obtingut alguna gràcia, es celebrava una missa a la Catedral, a l'altar de Sant Roc, es venien els clàssics panells i al vespre el Rosari cantat.

Mantenint aquests principals punts, s'ha pogut conservar el caliu entre les cendres a què volien reduir certs elements i per a demostrar que la festa vivia com en els seus millors temps, l'any 1928 es presentà una memòria al Congrés Internacional d'Art Popular, que es celebrà a Praga en els dies del 7 al 13 d'octubre del mateix any.

Com que l'any 1928 era temps de privació de tota manifestació d'espiritualitat catalana, l'últim paràgraf de la memòria deia així: «La flor ja ha dat son perfum i sa bellesa desapareix en separar-se els pètals que la suavitat de l'aire ajuda a desfullar, però queda, encara, el tronc i l'arrel, que representen l'altar i la devoció, esperant que Sant Roc faci el miracle de retornar la primavera a la nostra festa popular.»

Les més selectes creacions per al bany i la platja les trobareu al

“CAUTXÚ CATALÀ”

**Corts Catalanes, 615
BARCELONA**

SUCURSALS: { Passeig de Gràcia, 127
Ronda de Sant Pere, 12

ELS CAMPIONATS DE CATALUNYA DE NATACIÓ, A BANYOLES

Enguany, els campionats de Catalunya de Natació es desenvoluparan dintre l'esplèndid marc del llac de Banyoles. Aquests campionats prometen constituir un esdeveniment dels més interessants que s'han donat a casa nostra en qüestió de natació.

És segura la participació dels elements més destacats del C. N. Atlètic, el qual compta amb l'Artigues, com a primera figura, que ha oposat sempre una forta resistència als elements del degà C. N. Barcelona, els quals molt poques vegades han pogut batre'l en proves de fons. També és de creure que hi prendran part els altres clubs, com l'Arenys i el Sabadell, amb els seus millors elements, entre els quals sobressurt el bracista Sapès, del Club del Vallès.

I el C. N. Barcelona — ja ni caldria dir-ho — hi enviarà el bo i millor dels seus elements. Per les mateixes dates que es celebraran aquests campionats, el club de l'Escullera de Llevant té concertada una excursió a Cabriança. Amb tot, els seus principals asos — Brull, Sabata, Samper i Palatxí — no es desplaçaran per tal de prendre part en els campionats.

Així, doncs, els dies 16 i 17 del corrent, a Banyoles, tindrà lloc una manifestació esportiva digna del rellén que ha aconseguit a casa nostra la natació.

Recorden sempre el gran licor estomacal

CAPRINET

Gorres Sabafilles

SALVAVIDES “FLOTA”

Pirogues de 2 places

Animals Flotadors

“PIRAUCHO” Bot inflable i plegable

Tot de Cautxú

El desembaràs del Palau Nacional

Barcelona torna tot allò que els altres li deixaren

Quan la febre que naturalment produïa l'organització del Certamen Internacional, hom explica que es produí un incident. El capítol d'una determinada població d'Espanya, segons diuen, manifestà la seva desconfiança per la sort futura dels objectes artístics que eren enviats a Barcelona. I si no tornen? contenen que es preguntava l'home, molt preocupat.

La preocupació — ni caldria dir-ho — era injustificada. Si aquesta terra nostra té fama d'acollidora amb el homes, que es poden valdre, ¿com no ho havia d'ésser amb els objectes inanimats? Barcelona i els homes de Barcelona han sabut fer honor al seu nom. La prova és que tot just clausurada l'Exposició el Palau Nacional, aquell palau de la direcció única, ha estat convertit en un gran magatzem d'embalar.

Un munt de caixes. — A la porta del Palau Nacional dos homes engalonats fan la becaïna. No els amonesteu pas. Al capdavant no tenen cap més feina. D'altra banda, la manca de visitants, el sol i els cops de martell que se sentien a l'interior, conviden a dormir.

Travesseu el vestíbul i sou a la sala de festes. Allí els fusters ja hi tenen feina. El mestre Lamotte vol que la banda no estigui tan al nivell del públic. Hom aixeca l'entarimat.

Sortiu de la sala de festes i llavors us sorprèn un gran munt de caixes i pilotes d'encenalls per tot arreu. Diríeu que hi ha hagut un cataclisme. I la vostra impressió és confirmada en veure que les parets de les sales immediates són buides o gairebé buides, que encara fa més pena.

Abans un lloc per cada cosa; ara cada cosa al seu lloc. — Mentre durà l'Exposició, dintre el Palau Nacional hi havia un lloc per cada cosa. Ara que l'Exposició és acabada, cada cosa torna al seu lloc.

No tothom, però, volia que fos així. Com expressa molt bé el director del Museu d'Art Antic, senyor Folch i Torres, hi ha qui preténia convertir el desembaràs del Palau Nacional en una fira. És a dir, tu aga-

fa això, jo agafaré allò... i endavant! Però les coses van al revés. Cada objecte torna, embalat amb tanta o més cura, que de vinguda, al lloc d'origen. Un delegat acompanya els objectes; un cop al lloc d'origen en fa entrega i, llavors, amb el rebut a poder seu, ho comunica a la Direcció General de Belles Arts, al Comitè de l'Exposició de Barcelona i a la premsa local. Ja és difícil, per tant, que cap objecte s'extraviï.

El vagó dels tresors. — Aquest vagó dels tresors alguna vegada l'hauréu vist a l'Estació de terme. Si la memòria no ens falla va pintat de vermell, amb unes lletres blanques que diuen, entre altres co-

Els tresors de l'Exposició, vistos així, no fan un gran efecte, oi?

Hàbils obrers embalen amb tota cura els preciosos objectes

FOTOS GASPAR

col·locació, a donar un bon consell. I aquestes tres persones tenen a les ordres llurs una colla d'empleats del Museu d'Art Antic, homes tots ells experimentats en el difícil tracte dels objectes d'art.

I, encara, entremig de les caixes i els encenalls, hi veieu un home que contínuament mira d'una banda a l'altra, que tot ho vigila amb ull escrutador: és el representant de les cases asseguradores.

Una cambra misteriosa o la porta de dos candaus. — Al Palau Nacional hi ha una cambra misteriosa. Què hi ha a l'interior d'aquesta cambra? Misteri! Segons el senyor Joaquín Muntaner, dintre d'aquesta cambra hi ha catorze mil clixés destinats al catàleg del Palau Nacional. Però hi són? Heu's ací el que tothom ignora. Joaquín Muntaner va tancar la porta i va emportar-se la clau. En arribar Joaquim Folch i Torres i constatar aquesta diem-ne anomalia, volgué, primerament, manar que hom ensorrís la porta. Però després va repensar-se. I Joaquín Folch i Torres, molt gentil, va fer posar un altre candau damunt el candau que Joaquín Muntaner havia fet posar.

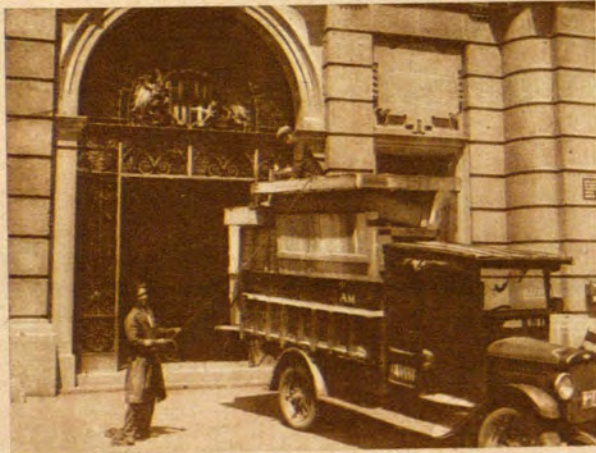
El catàleg. — És segur que tindrem catàleg del Palau Nacional. Quan el tindrem? Això ja és més difícil de respondre. De moment, hom va retardant l'embalament. D'aquesta manera són fotografiats els objectes dels quals un hom sap ben del cert que no n'hi ha fotografia. Les cases asseguradores, que han volgut fer-se càrrec d'aquesta necessitat, han concedit un altre mes de temps.

Les marques. — És cosa sabuda que tots els objectes d'art, sigui orfebreria o tapís, porten el punxó, la marca, les unes vegades de l'orfebre, altres vegades de la ciutat i, de vegades, de la ciutat i de l'orfebre. Aquestes marques, per bé que alguns cops no són desxifrades del tot, suposen un gros avantatge per l'estudi de l'art. I bé: la recopilació d'aquestes marques havia estat negligida per les intel·ligents persones que van tenir a les seves mans el Palau Nacional.

Potser preguntareu: I dels diorames, què en faran? Els diorames, aniran al Poble Espanyol.

J. NAVARRO COSTABELLA

Surten per la porta del darrera del Palau Nacional, camí de l'estació

ses: «El Arte en España». Aquest vagó, que ha corregut i correrà per totes les línies i s'ha aturat i haurà d'aturar-se encara a moltes estacions, no és pas un vulgar vagó de mercaderies, d'aquells que sembla que vagin d'esma. Ell és un gran vagó, tot blindat i, com els de les grans línies, porta llits i tot; una cambra pels guàrdies civils i una altra pel delegat que acompanya l'expedició.

Cal persones expertes. — Pregunteu-ho si us plau, a una senyora de sa casa: el desembaràs d'un pis, exclòs el desagradable procediment de la violència, és una cosa costosa, que ha d'ésser confiada a mans expertes, quan no amoroses. I si això és cert tractant-se d'un pis, ¿què ha de passar quan es tracta d'un Palau Nacional?

Per això veureu que d'un cap de dia a l'altre Joaquín Folch i Torres, que és el Director, i Tarragó el principal administratiu, i Grau el cap de tallers, van d'ací d'allà per entremig del munt de caixes,

El vagó blindat que els tornarà intactes al lloc de procedència

alerta sempre, sempre disposats a esmenar una

Zaro Agha

l'home que ha estat contemporani de la Revolució Francesa, de Napoleó, de Beethoven i de Lindberg...

...però els americans no s'ho volen creure

En aquests moments en què estem celebrant el centenari del Romanticisme, o sigui del segle passat, un home de cent anys és una figura d'actualitat; és tot el Romanticisme en una peça; és, naturalment, el més autèntic i més eloqüent document de l'època.

Per això la figura de Zaro Agha, el turc dels pretesos 156 anys, contractat per la «Anti-Saloon League» per a fer propaganda anti-alcohòlica als Estats Units (tothom sap que Zaro Agha afirma que ha batut aquest curiós rècord de longevitat abstenent-se de beure alcohol en tota la seva vida), que aquests dies atreu l'atenció de tot el món, és actualment d'una doble importància.

A propòsit de Zaro Agha i del seu horror a la beguda, ha circulat una reedició d'un conte deliciós.

Companyia de segurs de vida, de Nova-York, posant en dubte la realitat d'aquest rècord envejable d'immortalitat, hagi vingut a igualar una mica el seu sensacionalisme.

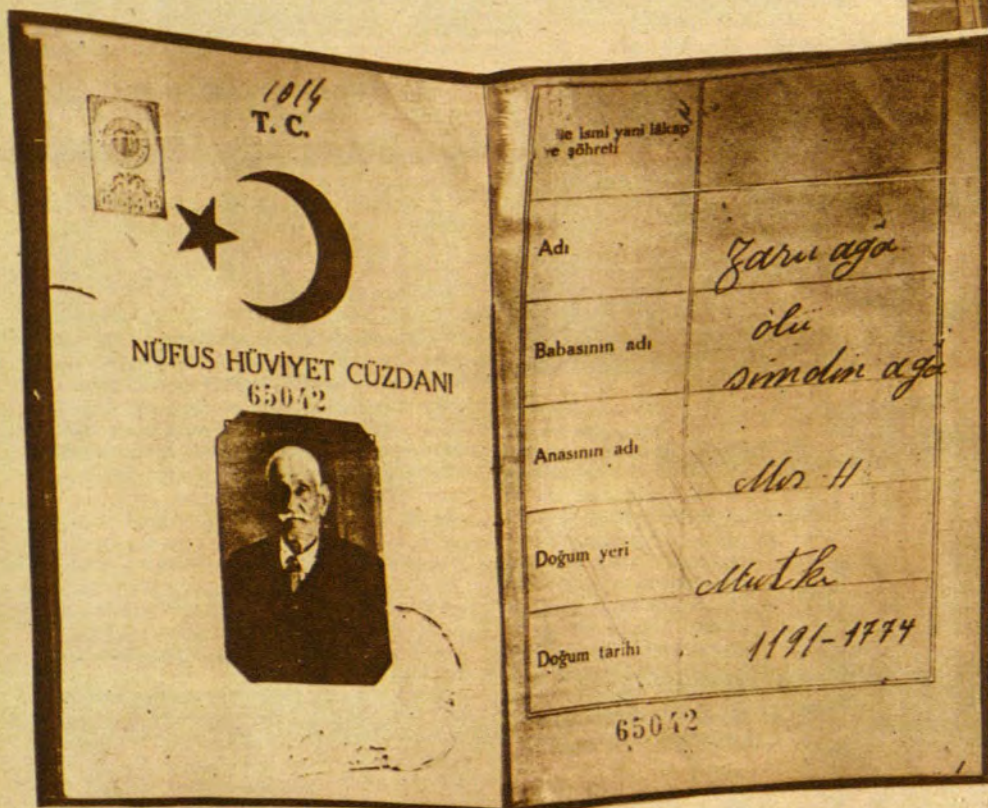
Tant se val que els ianquis s'estiguin arrancant els cabells a aquestes hores discutint sobre l'edat d'aquest vell prodigiós, que vol tenir més anys dels que diuen que representa (al contrari del que fan les nostres senyores) i que està disposat a posar plets al revés dels que han posat algunes de les nostres vedettes, per a

mortalitat el condemnava, ha fet una dotzena d'himeneus. I no s'atreveix a fer-ne cap més perquè diu que li fa por el número tretze...

No obstant, i encara que regategem a aquest turc matussalèmic, vint o trenta anys, quaranta

Zaro Agha, el turc de 156 anys que ha anat a Nova-York contractat per fer propaganda anti-alcohòlica. Aquí el veiem, per cert molt ben acompanyat en el terrat d'un gratacels de l'esmentada ciutat

Segons aquest certificat, Zaro Agha hauria nascut el 16 de febrer de 1774, o sigui l'any 1191 del calendari turc. En aquest cas tindria, realment, 156 anys

— Vós que heu vist tantes coses — diu que li van preguntar — us podeu considerar un home feliç...

— Realment ho seria — va contestar Zaro Agha — si no fos que, dia per altre, el meu pare m'arriba a casa embriac...

Aquest conte, ben entès, s'han cuidat de fer-lo córrer els de la lliga anti-prohibicionista.

No hi fa res que a darrera hora la declaració d'Arthur Hunter, director d'una

demonstrar que és més vell del que sembla.

Zaro Agha conta amb molt pocs documents oficials per a guanyar aquests plets. No disposa més que d'un certificat del Govern de Mustafà Kemal en el que es fa constar que s'han fet totes les investigacions del cas per a comprovar la data del naixement del súbdit de la Mitja Lluna, i les dotze cartes de casament dels seus dotze matrimonis. Perquè Zaro Agha resistint-se a la viduetat a què la seva im-

a tot estirar, que s'hagi pogut «treure de la faixa», amb una certa dèria completament inversa a la de l'altra gent, li queda encara una bona provisió d'edat; força més de cent anys, amb la que pot respondre a totes les demandes d'història que diàriament li fan un veritable mosquer de periodistes i escriptors de tot el món. El cas és que aquest supervivent de cinc generacions, pot contestar a les preguntes que sobre mig segle divuit i tot el segle dinou se li facin, i pot parlar de la Revolució Francesa, de Napoleó i de Beethoven amb la mateixa naturalitat i la mateixa contemporaneïtat amb què nosaltres parlem de la guerra europea, de Mussolini i de la Raquel Meller. Zaro Agha està positivament ofès pels dubtes que hom s'ha permès tenir sobre la veritat dels seus anys.

— És molt possible que vós us equivoqueu — li va dir un periodista —. Els registres, les actes de naixement, poden ésser equivocades...

— ¿I no és possible que us equivoqueu vosaltres? — ha contestat Zaro Agha — Ara que, entre tots plegats, metges i periodistes, potser aconseguireu el que no han aconseguit els meus dotze matrimonis, vull dir matar-me d'un disgust.

(FOTOS KEYSTONE)

IRENE POLO

BARMISSTRASSE

O LA PRESÓ DE DONES DE BERLÍN

UN dia, visitant els vells barris de Berlín, el Dr. Scholz, ens va assenyalar un gran edifici modern que contrastava amb els altres una mica rònecs.

— És la presó de dones — ens va dir — en la que s'està fent una curiosa experiència. Jo sóc molt amic de la directora...

— ¿També pertany a una dona la direcció?

— També.

Al cap d'una estona ens presentava a la directora de la presó de dones de Berlín.

— La senyora Helfer, directora i diputat de la Dieta prussiana.

És una dona alta, sòlida, jove, amb un traço sastre, que li dona una certa severitat masculina, malgrat la coqueteria d'un coll blanc que inicia un «decoleté» pròdig.

— Aquesta casa — ens va dir de seguida — més que una ergàstula és un reformatori. La influència del nou règim es deixa sentir també en un afany de reforma de les pràctiques penals. Per això puc dir que, aplicant-se aquí aqueixes reformes, això és més una casa de salut que un presidi.

I ens mostra una cambra de càstig, oberta en un soterrani. No hi ha més que una planxa de ferro enganxada horitzontalment al mur, servint a un temps, de taula, de llit i de cadira.

— ¿És per a fer incomunicacions aqueixa cel·la?

— No, és de càstig, estrictament. Nosaltres no usem la incomunicació. ¿Una delinqüent ha comès una falta greu? És castigada amb aquesta reclusió que no pot passar d'un mes, però, jo, encara no he vist

Una mica de prat verd... Unes dones que posen la roba a assecar... ¿Qui diria que l'escena es desenvolupa en el pati d'una presó?

L'obligada sessió de cultura física. Com es pot veure, una presó no ha d'ésser forçosament un lloc de tortura

Una tendra escena de família en una de les cel·les... Si no fos per la reixa de ferro que es veu darrera els vidres, hom es creuria en qualsevol interior burgès

FOTOS KEYSTONE

Una escala interior de la presó... — Remarquen que en cap de les fotografies es veu la cara de les recloses — humanitària galanteria del repòrter

ocupada la cel·la, — ens diu amb una franca alegria.

Anem passant galeries que si no fos per les línies de portes cel·lulars semblarien d'un gran magatzem o d'una fàbrica. Són galeries amples, amb sostre de vidre, baranes de ferro i unes grans bigues metàl·liques. Les escales són també de ferro. Eren les sis. Una campana va llançar les seves batallades per les galeries:

— És l'hora del sopar. A les sis la campana toca la diana. A les vuit, l'esmorzar. A les dotze, el dinar. A les sis el sopar. A les vuit el son i el silenci. Res de refectoris, ni la distribució de ranxo. Les zeladores, distribueixen el menjar per les cel·les.

— ¿I quan passen?

— Dues hores, una al matí i una altra a la tarda.

La senyora Helfer, va somriure:

— El passeig és una de les nostres més eficaces disciplines reformatòries. El primer mes de detenció consisteix per a nosaltres els dies d'observació del caràcter de l'empresonada. No poden passejar-se més que

soles pel pati i sense poder conversar amb les seves companyes. Si la seva conducta és bona, adquireixen, el segon mes, el dret a passejar-se i a conversar amb una altra companya, a escriure cada quinze dies a la seva família i a rebre visites. Si la seva bona conducta segueix, les concessions augmenten. Poden rebre diaris i tenir encesa la llum una hora més. Al mig any d'observació, autorització els és do-

nada perquè puguin decorar i alegrar les seves respectives cel·les.

— ¿I què hi posen?

— Retalls d'il·lustracions, retrats familiars, flors i gàbies amb ocells. És curiós: totes volen ocells. Si són cantaires, els alegren com mai les hores. Aquells cants dels ocells engabiats són també per elles, com una lliçó de resignat optimisme...

Dintre molt poc, tot això serà ampliat amb una reforma que cap país té. Jo seré autoritzada a concedir una setmana de vacances, és a dir, de llibertat a aquelles recloses que consideri prou dòcils i prou corregides.

Passaven, venint del jardí, en fileres de dues, les delinqüents. Anaven vestides com les nostres dones populars, amb davantal i mocador que penjaven, triangular per l'espatlla. Era, per lo vist, l'uniforme.

Tot era net, geomètric, cronometrat. Els ocells eren ocells de presa. Però, tot aquell aire de clínica d'ànimes ¿no és preferible a les presons on tot es subordina a la disciplina, sense pensar en la reeducació, on l'home no és el semblant corregible, sinó el trencador del codi al qual s'ha de castigar?

CARLES MONCADA

MARICEL PARK

Les atraccions més emocionants emplaçades en el lloc més deliciós i fresc de la ciutat

MUNTANYES RUSSES

BUG

(Última novetat en els Parcs Americans)

WICHING WAVES

SKOOTER

DISCOS

CASCADA

AEROPLANS

Teatre a l'aire lliure

SKATIN

I ALTRES

Totes de gran emoció i alegria

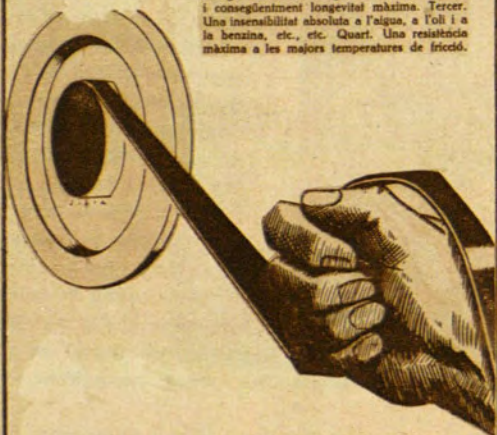
PROVEU D'ANAR-HI I HI TORNAREU

La millor forma de traslladar-s'hi és pel funicular de Montjuïc, estació del Paral·lel, xamfrà Comte de l'Assalt

Bitllets combinats amb el Parc d'atraccions

La cinta d'amiant per a frens d'automòbils

nacional, que garanteix: Primer. Un frenat energic i instantani. Segon. Un desgast mínim i consegüentment longevitat màxima. Tercer. Una insensibilitat absoluta a l'aigua, a l'oli i a la benzina, etc., etc. Quart. Una resistència màxima a les majors temperatures de fricció.

FABRICANT:
JOSEP SAULEDA
SANT POL DE MAR (BARCELONA)

Naffalina
Contra les arnes

SETMANARI GRAFIC D'ACTUALITATS

NAT

T

G

E

S

Número solt:
40 cèntims

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Barcelona, semestre 10 ptes.
Fora " 10'50 "

Administració i venda:
LIBRERIA CATALONIA
Plaça Catalunya, 17
Telèfon 12456 - BARCELONA

Flit mata más rápido. Bidón
" amarillo - franja negra.

— Heu vist mai un bitllet de 10.000 dòlars?

Aquesta pregunta, feta en aquesta taula rodona de cafè, fa rodar el cap. Imagineu la pila de dificultats per descanviar-lo. Sense adonar-vos-en mireu el cambrer i us vénen ganes de dir-li si té canvi per pagar aquest doble que esteu a punt d'engolir. Imagineu amb un cert esverament la possibilitat d'un robatori a la plataforma d'un tramvia...

— I on és aquest bitllet?

— N'he vist dos al Banc de Catalunya.

— Anem-hi.

Un empleat que és un gran tècnic, ens el posa a les mans, això és un dir; ens permet de veure ben bé el dibuix, de mirar-lo a contraluz i fins de tocar-lo, cloent els ulls, per sentir en la qualitat del paper el drinc de tot l'or que representa... No cal que us el descrivim. És exactament de la mida del gravat que hi ha en aquestes pàgines. Té un fons dauradenc, la qual cosa vol dir que és canviabile en or i, sobre aquest fons vell, el dibuix té un verd que s'ha enfosquit i que gairebé ja blaveja.

— En pessetes quant val?

— Al voltant de 89.000 pessetes; és a dir, és 89 vegades superior al bitllet més alt d'Espanya.

— I la seva equivalència en or?

— Mireu: Pesa exactament 16 quilos i mig. Tot aquest or no és pas possible de portar-lo a la butxaca, ni amb un sac a les mans. Mireu ara vaig a apilar-vos-el.

I aquesta pila, lector, és la que pots contemplar fent-te càrrec de la lluosor i del so que fa cada moneda i que cada una és una mica més grossa que un dels nostres duros.

— ¿No deuen pas sovintejar gaires bitllets d'aquests?

— Són, efectivament, raríssims. Hi ha empleats de canvi

Per Barcelona ha passat un bitllet de Banc que val prop de 90.000 pessetes

Aquest bitllet dels Estats Units que val 10.000 dòlars, o sigui unes 89.000 pessetes, ha estat uns dies a Barcelona. És el bitllet de més valor del món

que no n'han vist mai cap. D'altres, recorden que fa uns 12 o 15 anys en van veure un altre com aquest, però, una mica més nou.

— ¿Si ara jo us comparegués amb un bitllet com aquest me'l canviariu de seguida?

— A l'acte; però, naturalment, tractant-se d'un bitllet d'aquesta categoria, ens el mirariem una estona més que no pas un dels nostres de 25 pessetes per exemple.

— Voleu dir que n'hi ha de falsos? Aquesta tècnica deu ésser difícil

— No ho cregueu. Es coneix simplement per la perfecció del gravat. Aquesta perfecció és obtinguda a base de la fabricació d'un paper especial, molt difícil de falsificar. És l'únic recurs, perquè de gravadors n'hi ha d'excel·lents, capaços de falsificar-ho tot.

— Així, la falsificació que us temeu, com és possible?

— Tots els bitllets de Nord-Amèrica tenen el mateix tamany. No són com els nostres que el de 100 pessetes, per exemple, és molt més gros que el de 25. Aquesta igualtat de dimensions facilita extraordinàriament el canvi d'un 1 en un 10, per exemple. I de canviar, és clar, la paraula corresponent que fixa la quantitat en lletres. És aquest canvi el que hem vist sovint, però no pas en bitllets d'aquesta categoria.

— Té destí ja, aquest bitllet?

— En té, però no us el diré perquè això ja entra dintre el secret professional.

Em limitaré a dir-vos que va molt lluny i que el seu viatge ens costa una assegurança especial.

— ¿Així és aquest el bitllet més alt dels Estats Units?

— És el més alt dels Estats Units i del món.

— ¿A propòsit d'aquest bitllet, quin promig d'or compra el Banc cada dia?

— Unes dues-centes mil pessetes.

— Sempre?

— Això va a temporades. Les quantitats més grosses es compren per telèfon. De vegades fins i tot es compren dues i tres-centes mil pessetes d'or de totes les nacions en una sola mà.

— ¿L'or de totes les nacions té acceptació al Banc d'Espanya?

— Hi ha unes nacions privilegiades que són els Estats Units, França, Anglaterra i Suïssa.

— ¿Aquesta excepció la fa només el Banc d'Espanya o tots els altres Bancs?

— Les altres nacions compren tot l'or que se'ls presenta.

— ¿Té cap relació amb la revalorització de la pesseta aquesta mesura?

— No la favoreix gens. No fa favor a cap el canvi de la pesseta perquè aquesta excepció ens obliga a l'exportació forçosa d'un or que es podria quedar aquí.

— ¿En què consisteix el col·leccionisme d'or?

— Es tracta de recollir monedes d'or, que escassegin com més millor. I, és clar, les que escassegen més, són les antigues. I arriben a pagar-ne preus alts. Per una moneda que val en realitat 40 pessetes, arriben a donar-ne 150 tranquil·lament.

— ¿La moneda típica, com a present, quina és?

— La de vuit dòlars. (Ho són gairebé totes les de la fotografia que publiquem).

De bitllets de Banc no hi ha col·leccionistes, però amb la base d'aquest bitllet de deu mil dòlars, no ens hi pensariem a ésser el primer.

M.

(FOTOS GARRIGOSA)

L'equivalent, en or, d'aquest bitllet. 16 kg. en monedes de dòlar.

Una catalana a les illes de la Polinèsia

Una tarda ens traslladarem a la torre que el matrimoni Choffat té al turó de Moncada.

— La senyora Choffat? — preguntàrem a la minyona que ens vingué a obrir la porta...

Ens feren passar al saló. La primera cosa que ens sobtà, fou l'estranya manera amb què aquest estava decorat.

De les parets en penjaven uns draps exòtics d'una rara bellesa.

Una taula de te, incrustada de nacre. Unes tasses de metall policromat. A un angle una figura de pedra toscament treballada. A la taula de centre revistes angleses, franceses i catalanes. Pel finestral esbatanat albiràvem el paisatge casolà i sense trontolls, de Moncada-Reixac.

Aquest indígena de posat ferreny no és capaç de cap salvatgeria. Es diu Manari i fou un hoste ple d'atencions per Aurora Bertrana

Una escena d'Ombres Blanques? No. Aurora Bertrana, habillada com el clàssic pareu, a punt de fer una excursió en piroga

satge casolà i sense trontolls, de Moncada-Reixac.

Aurora Bertrana aparegué al cap de poc, somrient i allargant-nos la mà.

— Ah! Però vostès per aquí? ¿Han sabut trobar-hi?

— Veniem a veure si fèiem quelcom per IMARGES.

Ella somriu i ens ofereix seient.

— Vostès diran en què puc servir-los...

— Ens contariu un xic la vostra vida?

— És tan poc interessant—fa ella—que gairebé no val la pena de contar-ne res. De totes maneres, però, ja que veig que us empenyeu i, per altra part, IMARGES em simpatitza tant que no puc negar-m'hi.

Vaig sortir de Catalunya l'any 1922, per anar a estudiar a la Suïssa alemanya amb En Jaques Dalcroze. La gran vocació que sentia per la música i la dansa, i a més d'això, les ganes formidables que tenia de conèixer món, que equival a dir una voluntat ferma de posar-ho en pràctica, arranaren les dificultats que podia trobar-hi.

Allí vaig romandre-hi tres anys, al cap dels quals vaig casar-me amb Mr. Choffat, enginyer. En el meu marit vaig trobar-hi un company veritable. La gran compatibilitat de caràcter que ens uneix, fa que visquem completament feliços. Ell, el mateix que jo, les seves aficions són de conèixer món i és per això, que al cap d'un any d'ésser casats vàrem emprendre un viatge cap a Oceania.

Una tarda sortíem de Marsella, via

Una típica figureta de les illes de la Polinèsia

Panamà, cap a Tahití, on el meu marit tenia l'encàrrec de muntar-hi una central elèctrica.

— Quina impressió rebéreu en arribar-hi?

— Impressió de tristesa. Aquell silenci que planava en aquelles illes, aquella calma tan estranya, em donava la impressió de què tot dormia, homes i coses... De seguida, però, em va començar a envair un benestar i una mena d'encantament adormidor per aquests llocs meravellosos, que vaig oblidar-ho tot. Vivíem solament per les coses que em voltaven.

Vàrem instal·lar-nos a Papeete, residència oficial del Govern Francès en aquelles illes.

Tiki, l'idol polinèsic fotografiat en el mateix lloc que ocupava, en el fons d'una vall

podia i en piroga quan es feia necessari.

— Hi vàreu estar molt temps?

— Unes quantes setmanes. Us asseguro, però, que vaig fer la mateixa vida dels indígenes. Aquests, que tenen l'alt sentit d'això que és l'hospitalitat, varen voltar-me d'afectuositats. Manari, un indígena del qual vaig fer-me molt amig, va oferir-me hospitalitat; és a dir: va donar-me la seva caverna, la qual ocupava amb tota la família, que se'n va anar a viure a l'aire lliure.

— I de què us alimentàveu?

— El mateix que ells; de peix cuit o cru, d'arrels de Taroa, cuites en el forn Kenak, i que és una menja deliciósíssima, a més dels fruits del país, com són els còcos i les bananes.

Per a mi allò era un paradís. Aquelles setmanes les vaig omplir

— Prepareu quelcom per publicar?

— Estic escrivint un llibre de contes, que es titularà *Terra Salvatge* i ara n'està editant un altre les «Edicions Proa» que sortirà dintre poc i que es titula *Paradisos Oceànics*.

— ¿Vostè es dedicarà solament a aquest gènere de literatura?

— Si puc, sí. De moment és el gènere que m'interessa més. És tan poc cultivat a Catalunya..!

— Perdoneu — fem nosaltres mostrant-li la figura que ens ha cridat l'atenció — ¿Què és aquella escultura de pedra que teniu ací? ¿Vàreu portar-ho d'aquelles terres?

— Sí, és un idol. S'anomena Tiki i és el Crist Polinèsic. El posen en els llocs solitaris, i és sacrilegi el tocar-lo. Diuen que el qui el profana, li porta desgràcia sempre més. Els treballs que vàrem tenir per portar-lo fins aquí..!

L'haguérem de dur amagat tot el viatge. Si haguesin sabut que el portàvem no ens haurien admès a cap vaixell.

Aurora Bertrana ens seguí contant coses i més coses dels seus viatges. Dels projectes que té, quan pugui, d'anar al Centre Africà, al Japó i la Xina, on pensa també sojornar-hi. Després va presentar-nos el seu marit, l'enginyer Mr. Choffat, que ens va rebre molt afectuosament i que ens facilità les fotografies que il·lustren aquestes pàgines, fetes per ell mateix.

Aurora Bertrana, amb les fotografies a les mans, parla d'aquest país amb una mena de melangia. Aquesta terra salvatge, els seus paradisos oceànics, han estat per ella alguna cosa més que un simple pretext per fer literatura.

ANGEL PONS I GUITART

(FOTOS CHOFFAT)

Aurora Bertrana i el seu marit Mr. Choffat es fan retratar abans d'emprendre el seu viatge cap a les terres salvatges

A Tahiti hi hem viscut tres anys que són els més deliciosos que he passat de la meua existència.

Allí vaig tenir ocasió de fer algunes exploracions i d'estudiar detingudament el país. Les Illes de la Societat, les Marqueses, les del Corall o sigui l'Arxipèlag Perillós.

Les meves recerques no foren altres que les de trobar llocs pintorescos, amb la seva genuïna frescor.

— Hem sentit dir que heu viscut completament sola entre indígenes. ¿Què hi ha de cert en això..?

— Sí, és veritat; vaig fer una exploració a la Terra Salvatge. Vaig anar-hi amb l'intent de copsar els costums d'aquell país, car en aquest lloc, és on encara s'hi conserven intactes.

Com que aquest lloc és molt apartat de Papeete, hi vaig anar amb cavall els trossos que

totes en excursions i prenent apunts pels meus treballs literaris en preparació. Creieu: per parlar amb completa solvència d'aquest lloc, s'hi ha d'haver viscut. S'ha d'haver viatjat en piroga, per sentir l'esgarripança perillosa d'aquells rius i braços de mar.

Heu de tenir en compte, que el viatjar per aquests països, és molt difícil pels esculls i dificultats que es troben pertot.

Jo que vaig viure-hi tres anys, encara no conec aquest país com voldria. De totes maneres, però, he escrit bastant, sobre aquests llocs.

Una bellesa de Tahiti

"IMATGES" A PARIS

El novel·lista francès Pierre Mac Orlan, ens parla de Barcelona

Pierre Mac Orlan i el nostre redactor a París passejant per un dels carrers de Saint Cyr Sur Morin, on el gran escriptor s'ha refugiat per fugir del vertigen parisenc

Al costat dels escriptors acadèmics, que treballen en un despatx Lluís XVI i viuen com uns burgesos perfectes, hi ha un novel·lista francès que tracta els «apatxes», que dansa i beu on la policia fa una esbandida cada setmana.

— Mac Orlan?... Aquí, el corresponçal d'IMATGES... No, no, no. Cal que feu una excepció aquesta vegada. IMATGES vol únicament un interviu a propòsit del vostre darrer llibre: «La tradition de minuit», en el qual parleu de Barcelona.

— Adoro el periodisme, escric en els diaris, però em nego als intervius. Llegiu el meu llibre i parleu-ne com a crític. Desitjo una bona sort a IMATGES i a reveure!

Es tractava de violar la porta de la cambra de treball del cronista d'aventures. He trobat un fotògraf complascent, l'he pujat al meu magnífic... 5 H. P. Citroën i, sota la pluja torrencial d'això que en diuen l'estiu parisenc, hem començat a córrer vers el poble, sense estació de tren, a més de 190 kilòmetres de París, on Mac Orlan s'ha arrecerat per alliberar-se de les belles dames dels salons literaris; de les combinacions editorials, és a dir, de tot allò que pot fer que un creador d'aventures literàries no pugui concentrar-se pensant en els lladres, bandits i policies que ha topat en l'únic dia que passa cada setmana a París, o en el viatge anyal que fa a l'Àfrica o bé a Amèrica.

Els lectors d'IMATGES mai no podran imaginar-se l'aventura que vam patir el meu fotògraf i jo per aquells corriols enfangats; per l'estil dels camins obscurs d'un laberint ens feren giravoltar des de les deu del matí fins a les dues de la tarda. Després d'haver-nos perdut pels boscos de Meaux (on van arribar els 10.000 homes, tramesos a la batalla del Marne

per Galieni, l'any 1914), vam arribar a la bella masia de Saint Cyr Sur Morin. Al capdavant ja hi som!

Vam sorprendre Mac Orlan al costat del seu magnífic gos caçador d'Auvèrnia, aprenia de tocar el corn de caça. Haver fugit a 30 llegües de París, haver convertit una masia camperola en una magnífica cambra de treball, en una biblioteca i menjador rústics, amb tots els refinaments: calefacció central, bany, telèfon i nevera, perquè us vinguin a trencar les oracions i us atrapin amb el corn de caça a la boca, ja és una mica empipador. Sort que Mac Orlan és un bon company, d'una franquesa brutal, però sense acidesa.

— Us perdono perquè em porteu IMATGES. Tot el que ve de Catalunya m'arriba al cor. Vaig passar-me un hivern entre els coratjosos soldats de la Legió Estrangera francesa i espanyola. He lligat camaraderia amb oficials catalans, com Prat, per exemple. És la Legió i són els oficials d'aquesta mena els

— I vós n'heu tret aquest llibre excel·lent «Legionnaires».

— Per parlar-vos del Marroc espanyol i d'Espanya vaig a posar-me la capa andalusa de color tabac, que porten a Da Rifen els Legionaris espanyols. Van regalar-me'n una com a record i em fa molt goig de tenir-la.

Mac Orlan, que fou un heroi de la guerra (de la qual no parla mai), torna a tenir ara l'antic aire marcial, sota la capa dels legionaris, cobert amb el seu casquet de policia. Un llampec. No us esvereu que és el magnèsium del meu fotògraf... Els tipus d'aventurers que Mac Orlan va trobar a la Legió de Xauen ens porten a parlar de Catalunya. Jo el felicito d'haver

Mac Orlan ha volgut fer-se retratar amb la capa de legionari que havia portat quan era a la Legió estrangera del Marroc espanyol

destriat el districte cinquè de la resta de la ciutat, en la seva «Tradition de minuit». Són tants els autors que han volgut confondre un aspecte isolat amb l'esperit de Barcelonal

— No he dit pas encara tot el que penso de Barcelona — em respon Mac Orlan—. La meua novel·la no fa sinó situar a aquesta admirable ciutat, una de les més vives i gentils d'Europa, la fugida d'un home tèrbol que s'aprofita de la confusió d'un gran port per enganyar la policia. Però us he de confessar que el barri xinès m'ha semblat més petit que el barri reservat del Port Vell de Marsella. Val a dir que hi ha tipus ben interessants a l'un i a l'altre. Allò que em sorprèn i em commou més de Catalunya és trobar-me com a casa, em fa alegria de no sentir-m'hi encongit. La llengua és més entenedora per mi que el castellà. El català em sembla molt més a la vora del llatí. En una paraula: a Barcelona no em sento gens estranger. És un recó acollidor que m'encisa. He conegut Rossinyol a Montmartre, en els temps heroics. Ma nolo és company meu. Sunyer ha viscut amb mi vuit dies; poso en lloc d'honor el bibliòfil Gili; he llegit en el recent «Monde Nouveau» el «Lilí» de Carles Soldevila, del qual rebo el «D'Ací i D'Allà».

— Però no heu estat encara traduït al català?

— «A bord de l'étoile matutine» i «Le chant de l'équipage» han estat publicats a Madrid. Totes les meves obres són traduïdes al txeco-eslovac, gairebé totes en alemany, però encara no he tingut l'honor de poder-me llegir en la llengua de Guimerà.

L'autor de «Images sur la Tamise» és l'únic escriptor del món que sap tocar l'acordió

I us ben dic que em plau la sonoritat de la llengua catalana. Mireu:—

Mac Orlan, que és crític de música fonogràfica, tria entre els 7.000 discos la «Java», de Demón i «La sardana de les monges», de Morera. En aquest ambient, que crea la música, Mac Orlan fa la següent confessió:

— La primera novel·la que publicaré començarà a Barcelona. Decididament, em fa goig el seu aire de ciutat gran i oberta... I per evocar tot això, Mac Orlan pren el seu acordió amb el qual interpreta, al revés, tot de músics francesos, sempre amb una gran sinceritat, amb una felicitat improvisació i amb un gran esperit.

El fotògraf ara torna a actuar. Hi ha vora meu les més belles teles de l'enyorat Pascin; tot de pipes i un baròmetre en una hèlix d'avió. De cop i volta, Mac Orlan pren en les seves mans el meu número d'IMATGES.

— Una bona fórmula. Cal que el públic vegi les coses. El

— Au revoir!... I díguen als lectors d'IMATGES que tot el que ve de Barcelona m'arriba al cor...

Entreteniments de novel·lista: Mac Orlan tocant el corn de caça. El seu gos, «Nicolàs», sembla que no s'impressiona gaire

fonògraf, la fotografia, transmeses per l'electricitat, renoven la vida. Aquí jo no sóc ni jardiner, ni conreador. Però caço. Aquí teniu el meu gos: Nicolàs. Un veritable escriptor no ha d'escriure més de tres hores cada dia. Cal viure.

Viure, viatjar, conèixer els tipus que hom descriu...

No arribar a esdevenir camperol, perquè hom ha triat la pau dels camps per meditar-hi i produir. Viure... És això el que dóna a l'obra de Mac Orlan aquest regust de sang càlida, que la caracteritza. Viure! És per això que ell torna a pensar en Barcelona quan m'estreny la mà, a la porta de la seva masia adorable. Barcelona que és, segons ell, una ciutat vivacíssima.

(FOTOS IMATGES)

ADOLPHE DE FALGAIROLLE

PALAM i TRAJ de BANY

Un elegant trajo de bany en seda blanca i vermella exhibit en el concurs de trajos de platja celebrat al Palm-Beach (Riviera)

Dos palames d'estil japonès amb flors de colors sobre fons negre, desperten l'atenció del públic internacional del Palm-Beach

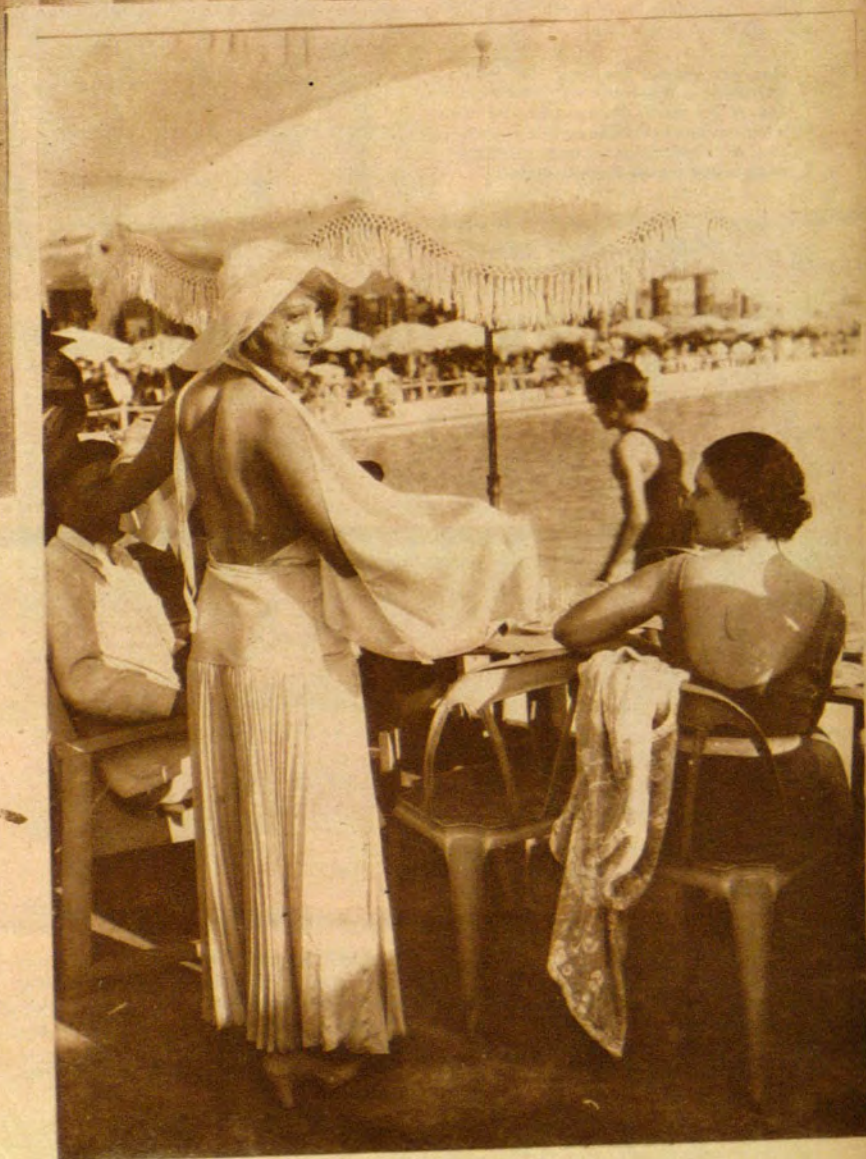
MES
LOS
Y.

Un elegant palama de platja, estilització feliç del típic trajo mexicà

Un dels palames del concurs, en «crêpes» de Xina lila, primer premi de l'elegant concurs

ha llocs on els concursos de bellesa o d'elegància no agafen proporcions de bellesa nacional. Entre aquests països hi ha, per exemple, França, i dintre França, el recó cosmopolita de la Riviera ofereix un dels indrets més a propòsit per a aquestes festes agafin un gran to de mundanitat i d'elegància.

Perquè, en l'establiment Palm-Beach, no pas el de Califòrnia, sinó el inaugurat a la Riviera, prop de Cannes, s'ha celebrat un extraordinari concurs de trajes de bany i de palames de platja que ha constituït el plat fort de la temporada estiuenca. Totes les audàcies de la moda són permeses i celebrades amb el jazz i el perfum dels cock-tails i de totes les fantasies alcohòliques que els americans, en justa revenja de les lleis del seu país, es permeten sota el blau de la Riviera, creen una atmosfera propícia i confortable a totes les oportunitats del dir, del fer i del vestir.

Però les fotografies que il·lustren aquesta pàgina: un món brillant i un pal·ladiol són el fons insubstituïble d'aquestes delicades figures dels maniquis vivents. Els espectadors no abandonen el trajo de bany per assistir a la exhibició... En el fons del fons, és difícil d'aclarir si l'exhibició va a càrrec de les fantasies dels grans modistes o bé del públic que les contempla. Totes les revistes de modes i els magazines ens arriben plens de palames de platja que sembla que s'han imposat totalment en els dies de l'estiu elegant. Aquí, ara per ara, la moda és rebuda amb respecte i les nostres elegants no s'acaben de decidir a exhibir el «dernier cri» de platja. És de creure, però, que no frigarán a sotmetre's als alts i baixos que imposen els modistes de París.

(FOTOS DELIUS)

Sitges, la platja de

Les notes — afortunades! — que es passen aquests mesos a Sitges no es descuidaran de dir-vos que aquesta platja és com una pexina. Si us mireu ben bé la foto, veureu que tenen raó. I encara no hi podeu veure que es pot avançar una pila de metres amb aigua fins al genoll i, naturalment, en bona companyia

Aquestes dues joves i aquests dos xicots — que aparellats farien més patxoca, — ara es van a tirar a l'aigua, però abans fan tota una pila de compliments. Aquest passeig preliminar és una exhibició de llurs vestits de bany... i de l'ombrell·la xinesa. La platja de Sitges hi fa un gran paper. Sense el fons magnífic de la Punta, aquesta foto podria atribuir-la a les millors platges de moda

«Les tres gràcies» amb tres «maillots», au dernier cri. Són en ple règim d'emmorment, que és un règim tan tirànic com el d'aprimar-se. Primer, sol; després una estona d'aigua, després

altra vegada sol. No és que no tinguin un to d'aurat ben apreciable, però elles volen un to que els duri tot l'any. Amb un vestit, no tan confortable, l'exhibiren al Passeig de Gràcia i al Liceu

Es tracta d'elxugar-se al sol. Aquesta operació que permet les actituds més primitives, en aquest cas, és portada a terme amb una polidesa absoluta. Tornaran a capbussar-se al mar? És probable. Fixeu-vos que es deixen colgar els peus de sorra i això no falla. Llur pentinat impecable no vol dir res. Llur coqueteria refaria vint vegades les «ondes» sabent que el mar les ha de desfer al cap d'un moment

No us sembla un bon cartell per recomanar una platja? L'oferim a l'«Atracció de Forasters». La composició d'aquest bany de sol familiar és feta, és clar, de cara al fotògraf, però la salut i l'alegria radiant d'aquest grup són ben autèntics... En un concurs de quitxalla sana i forta — si no el prohibien — foren dos primers premis com una casa

moda de Catalunya

El sol picà massa — han dit aquestes dues sirenes en vestit de bany. — Els que seuen sota la vela, diuen que ja s'ho temien i que per això no s'han despullat. L'espectacle que tenen davant els ulls és ben enlluernador. I, segons la rialla de la segona sirena, divertidíssim. Aneu a saber si és millor fer d'espectador o de protagonista?

La sortida de l'última missa és cada diumenge, a Sitges, una desfilada brillant que no s'acaba fins al capdavall del passeig. Tot són vestidets clars, ombrells, somriures

Tota la família ja surt de casa vestida per al bany. A la «caseta» tots als no hi cabrien. S'estan a quatre passos de la platja i els fa l'efecte que viuen a bord. Però ells no en tenen prou de veure el mar des del balcó. Es tracta de robar-se'n-hi. Hi van ara i s'hi estaran un parell d'hores i quan el dinar serà el punt, ja els faran un crit des de casa

I passi-ho-bés... N'hi ha que, fets a veure s'en vestit de bany, gairebé no es coneixen. És l'hora de les «toilettes» i de lluir el promès, encara que només ho sigui a mitges

La quitxalla a la platja és en el seu món. La sorra i l'aigua són dos elements de primera. Aquest menut, després de fer-se amb les mans aquest clot, es deixa dufar amb una regadora. Regat així amb aigua de mar, aquest petit serà un valent grumet o bé un pescador de ballenes

És el gran moment de la platja — de dotze a dues. — Aquesta perspectiva és un gran espectacle de color i de bellugadissa. Els banyistes, de lluny, són només unes taques blavoses... Hi ha també els pics vermells i blancs de les gorres. Comença a ésser l'hora de vestir-se i aquest esclat és una mena d'adéu al mar fins a demà. No cal dir, si fa bo, perquè en fa cada dia

Visions del Port

El drama del port

Aquí a Barcelona, el nostre port viu una mena de drama callat i trist, sense estridències ni pi-nyols; i no ens referim al drama material, de què algunes vegades es parla de la crisi econòmica del port, de les altes i baixes de riquesa, de les

això és precisament el drama. Perquè els ports com les persones el que els fa més pena d'aquest món és que els tinguin oblidats d'una manera injusta.

L'engranatge d'una grua, monstruós només, per raons de perspectiva

mercaderies que s'han vist estivades als molls sense pena ni glòria i del tonelatge escàs que fa la viu viu entre l'aigua mansa. Això són coses que afecten el comerç i la indústria, a certes vies màgiques i embolicades de l'economia del país.

El drama a què ens referim, afecta qüestions sentimentals entre el Port i la gent de Barcelona. Els barcelonins no se sap ben bé per què resulta que no fem cas del Port. Ens engresquen la muntanya, la ginesta i els lirismes descordats de les fontades, ens engresca l'encauament en les quadrí- gones de pedra, però els molls que fan de mare a l'aigua pacífica i el romanticisme internacional i esborradis dels aixells, són entre nosaltres una afició de minories.

El per què d'això és incompreensible. A tot arreu s'ha fet un plat de músiques i d'aiguaforts d'aquest contacte meravellós de les ciutats amb l'aigua del mar. No parlem de la literatura dels ports nòrdics, que naturalment és la cosa més suggestiva dels països de boira. En el nostre mediterrani de taronges i sulfat de coure, el port de Marsella, de Gènova, de Nàpols són motius de coses patètiques i alegres, són personalitats internacionals de primera força; a Barcelona el nostre port, és una cosa més. Una cosa que sabem que existeix, que n'estem cofois i tot, però que no volem tenir-hi gaires tractes.

Són poquíssims els enamorats, els uicides, els canonges i les noies sense direcció determinada, que sense tota la gràcia del nostre port, i

El Club Marítim; una mica d'esport entre mig de les calces apedaçades i les gorges plenes de carbó

El port somriu

I és que costa de veure el port, de tenir-lo a l'abast de la mirada, en una posició de confort i de desvagats, perquè ningú s'ha preocupat de tots aquests trucs dels passeigs marítims i de les terrasses i esplanades vora l'aigua. Ara, però, amb l'Exposició i la urbanització de Montjuïc han canviat una mica les coses.

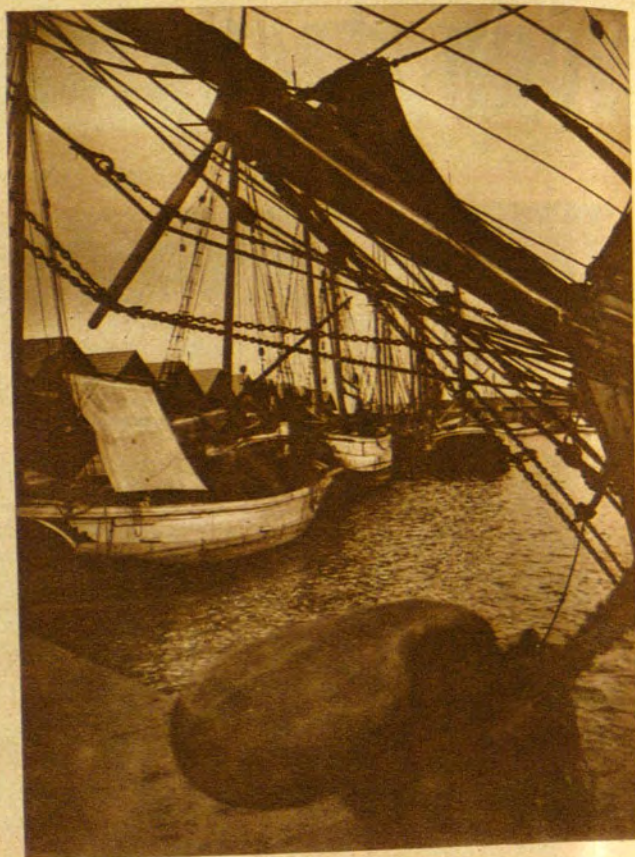
Des de l'esplanada de Miramar, es pot apreuar el nostre port, amb tota la seva gràcia de joguina i d'espectacle polí- color.

Des que a les tardes primaverals una mica càlides, hi ha música a la terrassa de Mi-

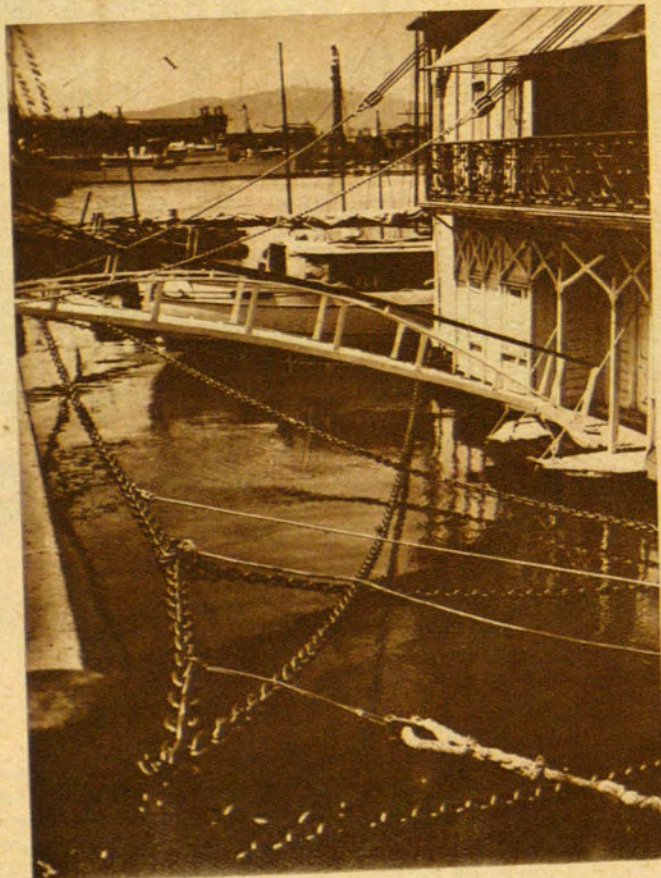
ramar, i senyores guarnides amb un vel de mandra, mirant-se el cotó fluix d'una xemeneia viatgera i les costelles oscil·lants dels vaixells, es pot dir que entre els límits del monument de Colom i el passeig de la Barceloneta les gavines del Port han après mitja dotzena de notes més, totes insinuants i hospitalàries.

Abans els nostres vaixells o els vaixells dels altres, només se n'adonaven de les carrosseries flamants i dels collarets de perles, en els ràpids moments d'adéu o d'arribada. El personal dels molls no denunciava cap mena d'entusiasme ni de fragilitat. Ara els pals dels vaixells poden veure si s'estiren una mica, que a Montjuïc hi ha una processó d'ànimes brillants il·leugeres, que acaben de descobrir el port, i que de passada el troben magnífic, d'una gràcia espectacular com no hi ha res a Barcelona. I és clar que Miramar és una mica lluny dels molls, però no hi fa res, el port acaba de ser descobert, i les terrasses, i les senyores guarnides amb vels de mandra, ja s'aniran acostant de mica en mica...

Aigua, metall.— Els gravats antics

Unes tristes barques anacròniques, entre el tràfec del dia i dels hidroavions

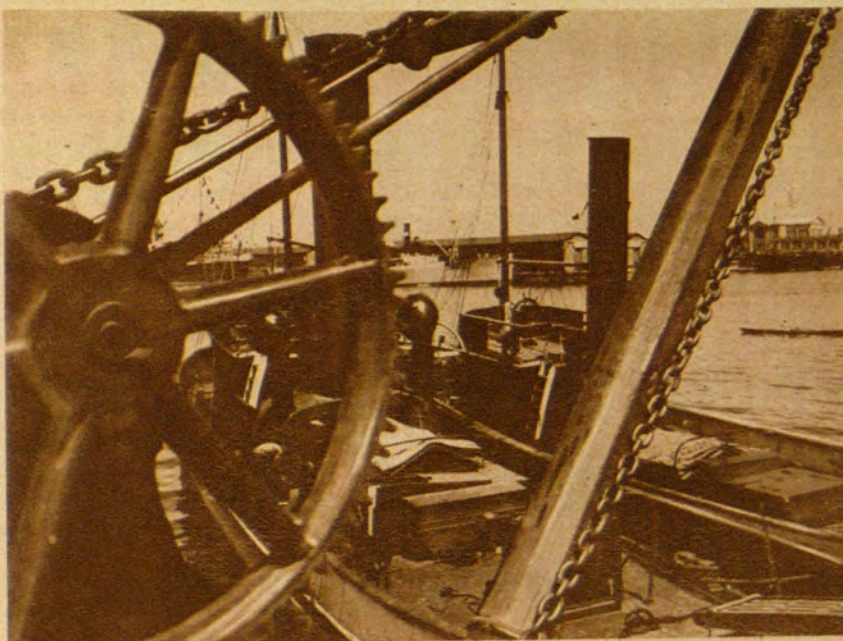

del segle XVI i del segle XVII representava. Els ports amb moltes veles apretades que es tocaven amb les punxes de les catedrals i amb les orenetes que venien de la muntanya. La visió d'un port era com una joguina de rodes, de soldadets de plom i de cucurulles de cartó.

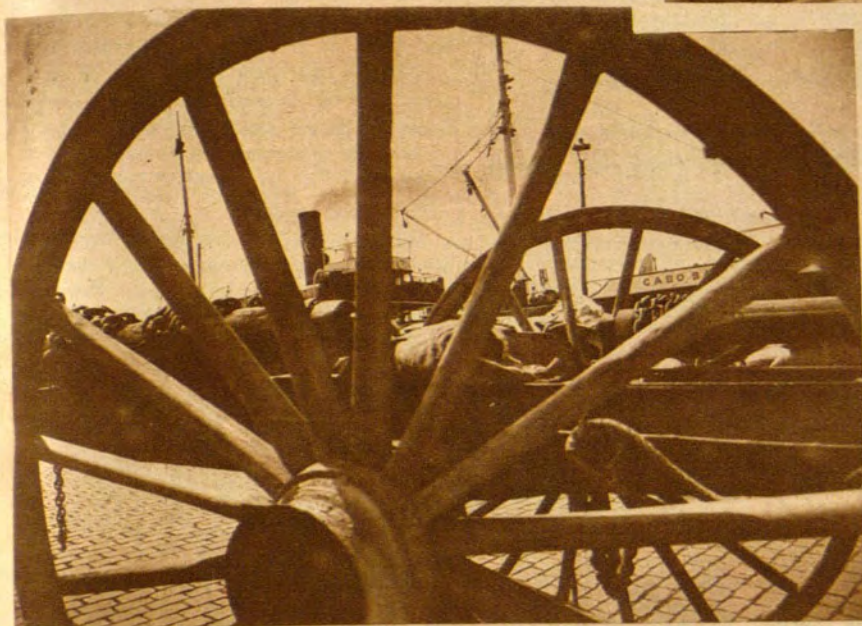
Després va venir la moda de les estampes de l'època del vapor; i més recentment la moda dels aiguaforts holandesos i de les litografies angleses, amb la grua coronada de boires, la cadena que no s'acaba mai, i l'obrer macis; l'aigua i el metall i els problemes socials han agafat una importància decorativa enorme quan es tracta de somniar en els ports moderns.

Els films d'Amèrica hi han ajudat molt, i avui dia els ports de tot arreu del món, han arribat a produir aquest romanticisme desesperat de les rodes i cadenes, del carbó, del fum i del quitrà combinats amb l'aigua i convertint-se tot plegat en un teixit de pedres precioses i d'arabescos de folia.

En els molls del Nord d'Europa aquestes estructures i aquestes tonalitats són guarnides amb unes llàgrimes fredes i unes grisalles que trenquen el cor. En els nostres

El metall imponent, silenciós, cansat de navegar per les aigües

Des d'una roda de carro completament anònima es veu una xemeneia tímida que sembla que s'empassi el fum

ports meridionals, tot això és amanit amb suc de taronja i amb olis verdosos, que fan l'efecte més sensual i més desguittat que es pugui veure.

Anar avançant amb una trista barqueta, resseguint el ventre i el tòrax dels vaixells pintats de mangra i negre, deixar la mirada que pengi un moment de les anelles d'aquestes cadenes monstruoses, o que es fongui en la roda de l'hèlix, per fer-la descansar en el tou oliós de les aigües i en el perfum ultramarí dels molls, és una de les coses més melodioses i més apassionants que es poden viure en aquest món de misèries.

I no es necessita gaire imaginació, perquè el port es pot dir que ja ens ho dona tot fet. Les suggestions del port són infinites; amb aigua, amb metall, amb carbó i amb una mica d'olor exòtica, es poden construir tots els paradisos artificials.

Calendaris i horaris

El port té les seves extensions i les seves hores, a l'hivern és quan el seu drama es fa més cru; aquells dies de pluja menuda, el color de taronja ha volat, i el carbó i el gris van jugant tots els recursos al voltant d'un aire de perla bruta. El nostre port és tan solemne com qualsevol estampa nòrdica.

A l'estiu el port es torna brut i desconfiat, quan la fruita que ve de València es ven a preus completament assequi-

bles, els colors nous de trinka de la primavera s'han anat podrint de poc a poc, i les aigües són una amanida infernal d'olis pesats.

Quan ve alguna esquadra, si pot ser americana, el port va pujant de graus pel cantó del pintoresc i la literatura com un bon vi ranci.

Malgrat els hidroavions, el port encara té un caràcter vuitcentista que li costarà molt de perdre, i és que la marina és la cosa més lligada amb la tra-

La manera més lírica de contemplar la Porta de la Pau i el Colom incommovible

dició. De les hores del port, els sentimentals i els suïcides prefereixen la vinguda del vespre. Sobretot aquell moll que va a parar al *tinglado* dels vaixells italians. Des d'allí es veu tota la púrria del Poble Sec, el camí del cementiri i el moll del carbó. Hi ha sempre cinc vapors de les cinc parts del món, són iguals, hi ha mitja dotzena de mariners amb les samarretes més inconfesables.

Alguna estona d'aquestes, el port de Barcelona fa pensar en un astre apagat. Però l'hora millor de totes, és l'hora gris blava de la matinada, quan els quatre desgraciats que lloguen barques dormen profundament o ja no els volen fiar aguardent enlloc.

Aleshores des de la porta de la Pau, a quatre passes dels lleons de bronze de Colom, és un teló de fons adorable. Els llums dels vaixells encara no són apagats del tot, les aigües són d'un vidre molt treballat i la Barceloneta és de color de rosa. Però s'han mort tots els vells impressionistes que eren capaços de plorar davant d'aquest espectacle.

(FOTOS CASES)

J. M. DE SAGARRA

L'ASSASSINAT DE ROGER ACKROYD PER A. CHRISTIE TRADUCCIÓ PER AIMATILL

(Continuació del número anterior)

a l'altre costat de la senyora Ackroyd i Geoffrey Raymond estava assegut al seu costat. El sopar no fou alegre. Ackroyd estava visiblement preocupat; tenia l'aire trist i no menjava gairebé gens. La senyora Ackroyd, Raymond i jo sostinguérem la conversa. Flora semblava molt apesurada per l'estat del seu oncle, i Blunt flotava en el seu mutisme habitual. De seguida d'haver sopat, Ackroyd passà el seu braç per sota del meu i m'aconduí al seu despatx.

—Quan haurem pres el cafè, ja no serem molestats. He dit a Raymond que prengui cura per tal que no ens interrompin.

Sense semblar-ho, l'anava estudiant. Estava subjecte a una gran emoció. De primer, durant un o dos minuts, es passejà per la cambra; després, quan Parker hagué portat el cafè, es deixà caure damunt un cadiral, davant del foc.

El despatx era una cambra molt confortable. Un dels costats estava ple de llibres; les cadires eren tapissades de cuir blau i prop de la finestra hi havia una gran taula plena de papers, classificats curosament. Damunt una tauleta rodona s'apilaven mantes revistes i diaris esportius.

—Durant el sopar he sentit una altra vegada dolor d'estómac —digué Ackroyd, tot abocant-se el cafè. Caldria que em doneu un d'aquells catxets.

Comprenguí que volia deixar entendre al *maitre d'hôtel* que la nostra sentada tindria per objecte afers medicals, i li vaig donar de seguida la resposta.

—Ja hi he pensat i n'he portat.

—Amic excel·lent! Doneu-me'ls, feu-me el favor.

—Els tinc a la cartera que he deixat al rebedor. Vaig a cercar-los.

Ackroyd em detingué.

—No us prengueu aquesta molèstia. Parker hi anirà. ¿Voleu portar la cartera del doctor, Parker?

—Sí, senyor.

Parker sortí, i em disposava a parlar, quan Ackroyd aixecà el braç.

—No encara. Espereu. ¿No veieu que estic tan nerviós que gairebé no m'aguant?

En efecte; cada moment esdevenia més inquiet. Tota mena de mals pensaments m'assaltaren.

Ackroyd reprengué:

—¿Voleu veure si aquesta finestra està ben tancada?

Un xic estranyat, vaig anar cap a la finestra, que era de les dites de guillotina, amb pesants cortinatges de vellut blau.

Parker entrà amb el meu sac.

—Està bé—vaig dir.

—L'heu tancada?

—Sí, sí. Però, què us passa, Ackroyd?

Parker se n'havia anat, i tancà la porta darrera d'ell, abans de la meua pregunta. Ackroyd deixà passar un minut, abans de respondre.

—Estic com a l'infern!—digué lentament—. No, deixeu aquests catxets; només n'he parlat per mor de Parker. Els criats són tan curiosos! Veniu aquí prop i seieu. La porta també està tancada, veritat?

—Sí. Ningú no ens pot sentir. Calmeu-vos.

—Sheppard, ningú al món sap el que he patit de vint-i-quatre hores ençà. Mai un home no ha vist esfondrar-se tantes ruïnes. Aquest afer de Ralph no és més que el darrer cop. Però ja en parlarem més tard d'això. Es l'altre... l'altre. No sé pas què fer, i cal que prengui aviat una decisió.

—Però, què passa?

Ackroyd callà encara durant un instant, com vacillant. Després em sorprengué amb aquesta pregunta:

—Sheppard, vós heu assistit Ashley Ferrars en la seva darrera malaltia, veritat?

—En efecte.

—¿Heu pensat mai... sospitat... que hagi pogut morir emmetzinat?

Aleshores vaig ser jo qui va restar silenciós.

Per fi em vaig decidir. Després de tot, Roger Ackroyd no era Carolina.

—Vaig a dir-vos la veritat—vaig fer. No vaig tenir cap sospita quan va morir. Però després... en fi, una simple observació feta per ma germana. Després en vaig tenir la idea que no m'he pogut treure de sobre. Però, creieu, aquesta idea no es basa en res.

—Morí emmetzinat—digué Ackroyd ombrívola.

—Per qui?—vaig preguntar vivament.

—Per la seva esposa.

—Com ho sabeu?

—M'ho ha dit ella mateixa.

—Quan?

—Ahir, Déu meu, ahir. Sembla que fa deu anys.

I després reprengué:

—Compreneu bé, Sheppard, que us confio un secret que no deu sortir de nosaltres. Cal que conegui la vostra opinió, car jo no puc, tot sol, portar aquest pes. Com us he dit, no sé què fer.

—Podeu explicar-ho tot? Perquè així no acabo de comprendre-ho. ¿Com ha estat que la senyora Ferrars us hagi fet tal revelació?

—Heus-ho aquí. Fa tres mesos vaig demanar-li que ens caséssim. Ella va refusar. Una mica més tard vaig insistir, i aquesta vegada va acceptar, pregant-me només que no ho féssim públic fins passat l'any de dol. Ahir la vaig anar a veure per a dir-li que aquell terme ja havia passat feia tres setmanes, i que ara res no impediria fer públic el nostre compromís. Feia dies que la trobava estranya. De sobte, sense què m'ho pogués pensar, m'ho va dir tot: el seu odi pel bèstia del seu marit, el seu amor cada dia més gran per mi, i el terrible mitjà que havia emprat. Metzines! Va ésser un assassinat comès a sangs fredes!

Vaig veure la repulsió, l'horror pintats en la cara d'Ackroyd, i la senyora Ferrars degué veure-los igualment. Ackroyd no és certament l'enamorat fervent que pot perdonar-lo tot a l'amor. Es, abans que tot, un bon ciutadà. Tot el que era sa en ell devia haver-se revoltat en el moment d'escoltar la revelació.

—Sí—continuà en veu baixa i reconcentrada—, em va confessar el seu crim. Però això no és pas tot. Sembla que hi ha una persona que sap la veritat... que ha exercit damunt d'ella un xantaig i que li ha fet donar quantitats importants. Això és el que la va esverar.

—Qui era aquest?

De sobte, la visió de Ralph Paton, parlant amb la senyora Ferrars, es dreçà davant meu, i vaig sentir com una angoixa. Però era impossible. Em venia a la memòria la frase amb què Ralph m'havia acollit aquest

mateix dia. La idea em semblava absurda!

—Ella no m'ha volgut dir el seu nom—féu Ackroyd, lentament—. Ni tan sols ha precisat si es tractava d'un home o d'una dona...

—Evidentment, deu ser un home. ¿No sospiteu de ningú?

(Seguirà en el número vinent)

Abans d'anar al Congrés d'Hamburg, el senyor Ulloa ens confirma la seva tesi sobre la catalanitat de Colom

El senyor Lluís Ulloa espera fer triomfar en el Congrés d'Hamburg la seva tesi sobre el descobridor d'Amèrica

FOTOS SAGARRA

EN la senzilla habitació del seu estatge a Barcelona, hem anat a estrènyer la mà del senyor Lluís Ulloa. Ell, sense altre estímul que el seu gran amor a la veritat històrica ha emprès una campanya que, no podia ésser més fàgula per als catalans.

—Fa una pila d'anys—ens diu—que em dedico als estudis històrics, especialitzant-me en tot el relatiu al descobriment d'Amèrica. Ja de molt jove havia notat certs punts no massa clars en la història, diguem-ne *tradicional* del descobriment, i quan les festes del centenari o sigui l'any 1892, ja vaig fer públics els meus dubtes respecte a què en armar Colom l'expedició de les tres carabel·les amb l'ajut dels reis Catòlics, fos la primera vegada que el gran navegant efectués el viatge transatlàntic. Aleshores encara no m'havia preocupat de la veritable nacionalitat del descobridor d'Amèrica. En adquirir la convicció que Colom ja coneixia el país que va visitar l'any 1492 en l'expedició sortida del port de Palos de Moguer, em féu entrar en sospita primer i refermar més tard que no podia ésser el navegant genovès. Durant la meua residència a França, trobí dades d'un Colom, parent més o menys proper d'uns corsaris francesos anomenats Casenove-Coullon i que navegava a liurs ordres; això em féu suposar si podia ésser de nacionalitat francesa. Més tard, en trobar certs nexes d'unió entre els Casenove francesos i una família d'aventurers catalans d'igual cognom, doní els primers passos en la tesi que avui defenso. Ara pot dir-se que tinc l'íntima convicció, quasi l'absoluta certesa de la catalanitat de Colom. Si poguéssim arribar a determinar l'origen o procedència de la branca catalana dels Casanova, que crec arribaré a trobar-la, podríem ben segur establir quelcom més concret respecte a la pàtria definitiva de Colom.

Cal tenir present que en aquell temps eren molts els catalans que residien a les repúbliques de Gènova i Venècia, com també al Milanesat, Lombardia, Piemont, etc. Com a dada curiosa hi ha a l'Arxiu de la Corona d'Aragó una carta del rei Ferran el Catòlic, datada a Barcelona en juny de 1493 en la qual el rei es queixa al Dux de Gènova que allà hi ha tants de catalans que es fan passar per italians.

—...?

—El Congrés que tindrà lloc a Hamburg el

7 de setembre és el xxvè que celebra la Societat Internacional d'Americanistes, la qual sèrie es començà l'any 1875 i ha anat celebrant-se cada 2 o 3 anys en diferents ciutats europees i americanes. A ell penso concórrer-hi i defensar la meua tesi que enclou aquests tres punts principals:

1.º Colom realitzà el viatge de pre-descobrimient molt probable vers els anys 1477 o 78.

2.º Colom era català, havia estat corsari francès a les ordres dels seus parents els Casenove-Coullon, probablement també de nissaga catalana.

3.º Quan Colom contractà l'expedició amb els Reis Catòlics, aquests, el rei Ferran sobretot, firmaren la cèlebre capitulació, prometent-li el que es diu vulgarment *l'oro i el moro* amb l'intent preconcebut d'enganyar-lo i de no estar en res absolutament del que li havien promès. D'això en tinc proves concloents, definitives.

—...?

—No; francament, no. Enlloc no he trobat obstacles a les meves recerques, ni a Sevilla ni a Madrid ni a Simancas. Sols a l'Acadèmia de la Història vaig trobar al principi algunes dificultats; no va trigar gaire, però, a desvanèixer-se tot recel.

—...?

—No he vist els articles dels diaris de que em parla. Colom català per diner? Es creuen potser que Hamburg, que és el mercat mundial de feres per a proveir els Parcs Zoològics, és també un centre de contractació de personatges històrics i que puc anar allà a comprar-ne un, un Colom nou i flamant amb barretina i tot per a ús d'uns quants aficionats a ficar la política baixa i xorca en totes les coses? El Congrés d'Americanistes d'Hamburg estarà compost d'eminències de tot el món dedicades exclusivament als estudis històrics i per altra

banda el meu treball és seriós i té un caràcter universal, malgrat que en aquest cas afecti particularment a Catalunya, que francament, no em deixa temps per a llegir certes coses que un esperit cultivat ha de considerar com a niçieses.

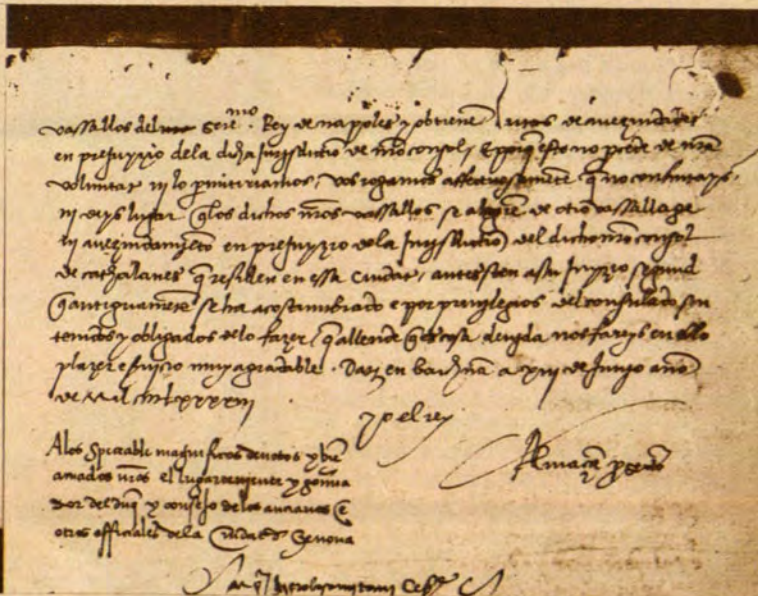
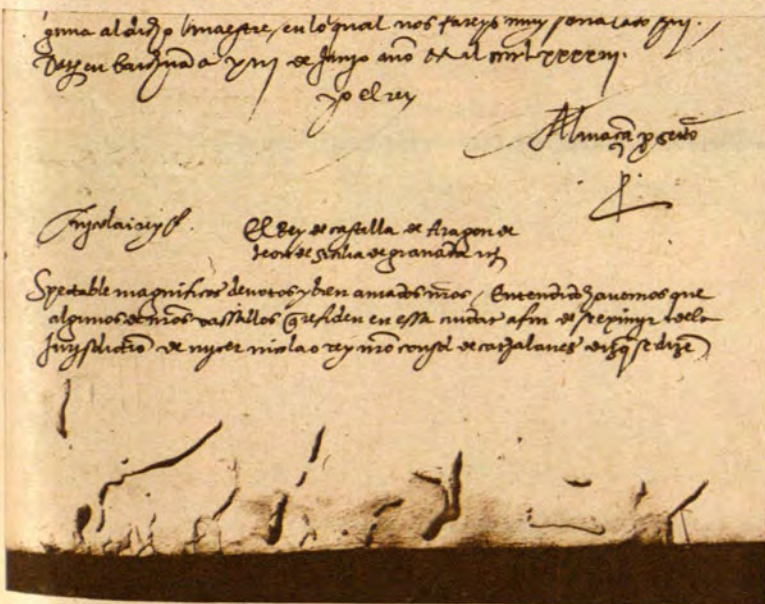
Els meus contrincants a Hamburg han d'ésser principalment els italians, als quals els reca, naturalment, de perdre per a la seva pàtria aquest personatge.

—...?

—Una prova definitiva de la meua tesi? Crec que l'arribaré a trobar. Em costarà una mica, potser, car ja li he dit que s'havien perdut molts documents. Mes heus-en aquí una de ben notable: en el plet del *Mayorazgo* de què li he parlat, un dels dos pretendents vinguts d'Itàlia —l'altre hom comprovà tot seguit que era un farsant— adduïa precisament com a prova dels seus drets, arguments ben catalans, tals com l'escut i el cognom dels Coloms catalans i afegia demés que els companys del navegant eren italians, tot justament quan està científicament comprovat que eren catalans. Aquestes falsedats fan més forta la tesi de la veritat, no?

Amb gust amable el senyor Ulloa ens despedeix. Ha d'anar a un Arxiu a desempolsegar uns pergamins vells...

JOAQUIM VAYREDA I AULET

Facsimil d'una lletra datada a Barcelona en juny de 1493 en la qual el rei Ferran el Catòlic es queixa al Dux de Gènova que allà hi ha tants catalans que es fan passar per italians. Un cas semblant podia ésser el de Colom

(FOTO PROPIETAT DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA)

Buster Keaton ha fet un film parlat en espanyol

Observeu la majesttat amb què Buster Keaton porta aquest considerable trajo de la millor època, en el film «Estrellados», completament parlat en espanyol

Els americans s'han adonat que el públic hispà, com a innovació, aguantava les pel·lícules sonores en anglès, però només que com a innovació. Això vol dir que la pròxima temporada potser no li vindria tant de gust d'anar al cinema sense entendre les pel·lícules.

Els americans han cercat una solució, i l'han trobada de seguida perquè aquesta gent tenen tot el que volen. La solució era filmar les pel·lícules sonores destinades als mercats d'Espanya i de l'Amèrica del Sud i Central (el seu principal ingrés) totalment en espanyol.

Ja ho provaren la darrera temporada, i els assaigs resultaren dolents. Els artistes nordamericans no tenen cap facilitat per aprendre ràpidament l'idioma espanyol. Però a Hollywood hi havien no poques dotzenes d'espanyols i d'hispano-americans autèntics que d'ençà de molts anys esperaven una oportunitat de significar-se. I ja els ha arribat l'oportunitat. I ara tot són compliments i festes i contractes. I a fer cinema parlat en espanyol s'ha dit.

Maria Alba, (la Maria Casajuana barcelonina) que feia tres o quatre anys que rondava pels estudis sense haver fet res de bo i avorrida i gairebé disposada a tornar a Barcelona, ara li ha arribat l'hora de demostrar que serveix o no. Mai s'havien sentit com ara tants noms espanyols. La colònia espanyola a Hollywood augmenta cada dia. Tot

el que és espanyol avui està de moda com ahir ho fou França i Rússia.

La Caterina Bàrcena, Gregori Martínez Sierra, l'Andreu de Seguro i tants d'altres que mai ho podien esperar, estan treballant de valent a Hollywood, i els artistes que parlen espanyol es cotitzen exageradament alts. Nois que no se n'havia fet cap cas, com En Crespo, per exemple, avui són sol·licitadíssims. I d'altres ja consagrats per la fama, com la Dolores del Río, i la Raquel Torres i Don Alva-

rado i l'Antonio Moreno, no cal dir que s'aprofiten de l'ocasió.

«Estrellats», dues fotografies del qual il·lustren aquesta pàgina, és un film totalment parlat en espanyol, i en el que hi intervenen a més de Buster Keaton, com a protagonista, naturalment, Raquel Torres, Don Alvarado, Maria Calvo, Joan D'Homs, en fi un repartiment completament hispànic.

ROSA - MARIA ARQUIMBAU

Buster Keaton i Raquel Torres sembla que no reben amb gaire entusiasme l'aparició de Maria Calvo

A Lloret, amb el futbolista Samitier i el nedador Brull

L'inquiet Samitier

A darrers de juny, En Samitier ens va dir que no havia decidit on aniria a estiu. Al cap de pocs dies va semblar-li que no hi havia res millor que Cadaqués, i ens va anunciar la seva pròxima sortida cap a aquella platja. Uns dies més tard, vàrem saber que marxava cap al Figaró, acompanyar-hi la seva muller. Després d'uns dies de perdre per complet la seva pista, el vàrem trobar en una població de Les Guilleries, i ens va dir que s'havia passat uns dies a Cadaqués, i que aleshores tenia la intenció d'anar a Lloret. Però, molts pocs dies després el veírem de bell nou a Barcelona. Li vam dir:

—Es pot saber, en definitiva, on et quedaràs a estiu?
—Del cert no sé on. M'agrada molt anar d'una banda a l'altra.
—Però si sempre viatges, no podràs reposar mai. I no hem quedat que a estiu s'hi va per descansar?

Cap a Lloret

L'endemà ens va emprendre ell:

—Ja sé on aniré. Fet i fet, enlloc no s'està tan bé com a Lloret.

—Si tinguéssim la seguretat de trobar-t'hi...

Ens va assegurar que sí, que era segur que s'hi quedaria. I per això un matí hem pujat al tren fins a Blanes, i amb l'automòbil que va a Tossa hem arribat a Lloret, amb una mica de temença que En Samitier hagués canviat novament de població. Però a l'hotel ens han tranquil·lit.

—El senyor Samitier i la seva senyora, arribaren ahir.

—Eh? Com ha anat això? Fins ahir? Així digui que amb un poc més...

—Sí, ja ho pot ben dir. Pensi que molts amics d'ell

Corria la llegenda que Samitier no sabia nedar. Aquí velem que la llegenda és infundada. De totes maneres, Brull, el campió de natació no el perd de vista.

Samitier, l'«Home Llagosta», vestit amb l'uniforme de pagà de Tahití, s'en va, a la pesca de la llagosta. Molt serà que en trobi alguna

l'han vingut a veure i s'han trobat amb què encara no hi era. Ahir van venir, almenys, cinquanta persones a preguntar per ell.

—Però ara—objectem intranquils—vostè està segur que és a Lloret, i que aquest matí, de bon matí, no ha agafat les maletes, i no se n'ha anat cap a una altra banda?

—Si n'estic segur, diu? Ja ho crec. Avui encara no ha sortit de casa, i a més ens va dir que venia per quedar-se força dies...

En pla d'estiujants

De seguida ha baixat el capità del Barcelona —camisa d'esport, pantalons blancs, espadenyes i sense mitjons—, i fem cap a la platja. El nedador Brull, que s'està a Lloret tot el juliol, tot l'agost i tot el setembre, ens ofereix la seva caseta, i als pocs moments ja prenem el sol estirats damunt la sorra, només amb dos travessos de dit més de roba de la que diuen que duia el pare Adam al Paradís.

A banda i banda nostra, nois i noies conversen animadament i fan tabola, sota la vigilància d'un parell de mamàs que maten l'estona fent ganxet.

El popular Samitier

Ha passat un xicotet —dotze o tretze anys— i en adonar-se de la presència del davanter blau-grana, resta uns moments contemplant-lo, i sense dir res se'n va un tros avall, on hi ha un altre xicotet com ell. Poc més o menys li deu haver dit:

—Allà hi ha En Samitier, el mago del balón.

I segurament tots dos s'han juntat per tal d'escampar més ràpidament la notícia, perquè al cap de pocs minuts

Una mica de repòs, a la platja, amb les amistats de la «colònia»...

L' hora dolça
del cafè, al
«Chiringuito»

el nostre grup ha augmentat d'una manera considerable, fins a prendre proporcions veritablement alarmants. Quinze? Vint? Trenta xicots? Potser més, tots pendants del que fa i del que diu En Samitier. Tot d'un plegat el genial futbolista proposa:

— I si juguéssim una mica a futbol?

I a l' instant porten una pilota, En Sami fa quatre genialitats, i tots els xicots s'esforcen a imitar-lo, en perjudici d'En Brull que s'ha posat porter i no dona l'abast.

A l'aigua

Un amic nostre ens va dir una vegada que En Samitier no sabia nedar. Tant va insistir, que a despit del que deia el capità del Barcelona, acabàrem de creure-ho. Per això, ara, ell mateix ha tingut un gran interès a demostrar-nos que neda bé. S'ha tirat a l'aigua i ha fet una demostració. De primer amb estil original i inèdit — fa l'efecte com si escoltés la ràdio — i més tard amb un doble-over no molt perfecte però si força acceptable.

— ¿Que et pensaves que no en sabia mai?

— Oh, caram, si tothom tingués En Brull de professor...

El bany durà escassament mitja hora, i aviat tornem a estar ajeguts a la platja, de panxa al sol.

Aquests pobles tan divertits

Iniciem una conversa amb En Kalin Brull.

— A quina hora aneu a dinar?

— A les dues.

— I a la tarda què feu?

— Anem d'excursió, o ens quedem al Chiringuito, un bar que hi ha al passeig, a seure una estona.

— I després de l'excursió o de seure?

— Anem a sopar.

— Ja?

— És que ja és hora.

Samitier voltat d'amics i d'admiradors. De tant en tant, sobre la sorra s'improvisa un partit de futbol i tota la guita de Lloret té ocasió de medir les seves forces amb el capità del «F. C. Barcelona»

— Ah, caram. I després de sopar?

— Sortim una estona a passeig o anem a prendre la fresca al Chiringuito fins a les onze, hora d'anar a dormir.

— I cada dia feu el mateix?

— En general, sí, encara que algun dia fan ball o cinema, o anem a pescar

— I amb aquest plan et saps estar tres mesos seguits a Lloret?

— Ja hi estic acostumat.

— Ah!

Ara són uns xicots grans — vint o vint-i-cinc anys — els que vénen a saludar En Samitier

— Nosaltres, sap? som del «Lloret S. C.» i li veniem a demanar si demà voldria jugar amb el nostre equip contra els de Blanes.

— Pel meu gust sí — respon amable En Sami —, però el club i la Federació...

— Encara que fos arbitrar el partit...

— Mirin, el senyor Carles, vice-president del Barcelona, arribarà aquest vespre. Si ell em dona permís...

— Almenys, si més no, podria tirar el kik-off. Mentre ho poguéssim anunciar...

Aquella inquietud que dèiem...

Tornem cap a la caseta a vestir-nos. Són quarts de dues. Passen unes noies magnifiques, amb uns vestits de bany *dernier cri*. Saluden En Brull.

— Kalin, ¿por qué no has venido con nosotras? Nos hemos divertido muchísimo. Chico, jugamos a rugby mejor que los profesionales...

En Brull ens pregunta:

— Que et quedaràs gaires dies?

— No sé, veurem — responem amb una evident manca d'entusiasme. Dinem a l'hotel amb En Sami i la seva gentil muller.

A les postres consultem el rellotge: dos quarts de tres. Demanem al cambrer l' hora que surt l'auto: a les tres. Encara hi som a temps.

Al peu de l'òmnibus que va a l'estació de Blanes, ens acomiadem del matrimoni Samitier i d'En Brull.

— T'escriuré un dia d'aquests — diem a En Sami. Ell resta pensatiu, sense contestar. Després, en el moment que el cotxe va per arrancar, diu:

— Si per cas, fes-ho demà o demà passat, perquè em penso que aviat ens n'anirem. Fet i fet, enlloc no s'està tan bé com a Cadaqués...

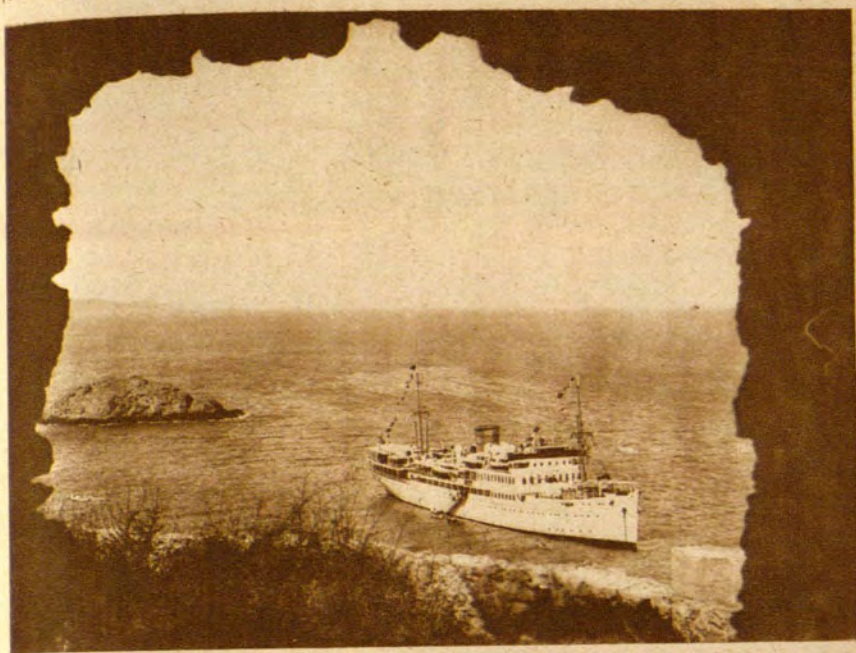
(FOTOS GASPARD)

XAVIER PICANYOL

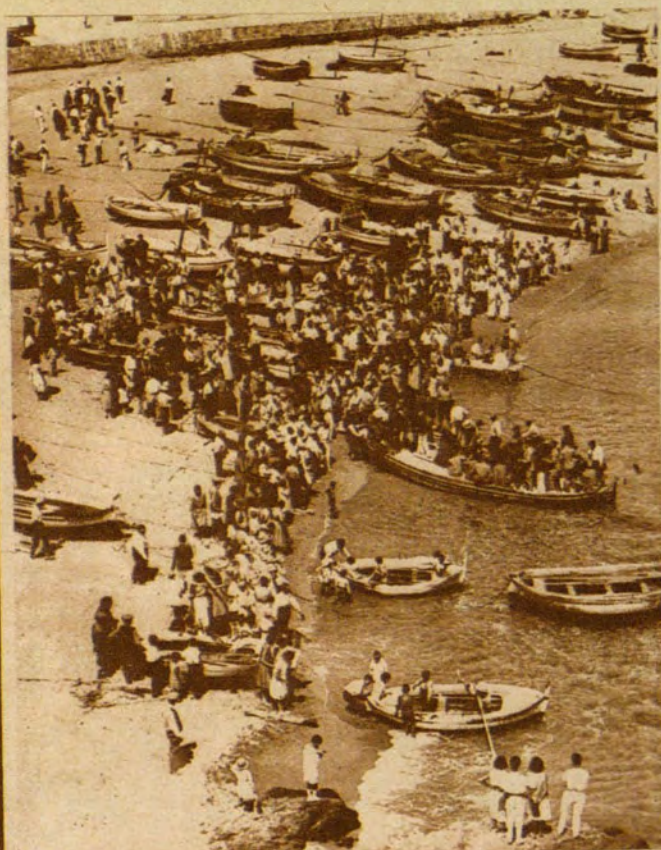

ACTUALITATS DEL DIUMENGE

(Fotos Cases i Gaspar)

El vaixell espera tranquil·lament a les envistes de Tossa que els excursionistes de «Viatges Blaus» acabin de visitar la vila «vella» i la nova per portar-los de nou a Barcelona

El desembarc a la platja de Tossa ofereix un espectacle d'inusitada animació

Les entitats excursionistes, arribant a Tossa han volgut retre el seu homenatge al gran apòstol de l'excursionisme, el doctor Ignasi Melé. Heus-els ací en el cementiri marímer de Tossa, on van cobrir de flors la seva tomba

L'«Esbart Folklore de Catalunya» interpretà a la platja de Tossa diverses danses populars catalanes, que foren contemplades per una gran rotllana de públic composta dels excursionistes de Barcelona i dels habitants d'aquest gentil poble marímer

El «Rómulo 3», que va incendiar-se a la matinada del dissabte al diumenge, ha cremat més de vint-i-quatre hores. Aquesta foto es presa el matí del diumenge

Els gegants fan un paper molt important en la Festa Major de Vilanova i Geltrú. Veieu-los com ballen davant de la Casa de la Vila, voltats de públic

Invitació al viatge...

Qui no s'embarcaria amb el canot d'aquesta noia? Tot fa creure que es tracta d'una marinera de fantasia, però la gràcia amb què agafa el timó és més que suficient per a convèncer el més prudent...